

Eva Grübl

KIOJAN

*Pohlédni
na svět
srdcem*

Inspirováno skutečným příběhem

Copyright © 2025 Piper Verlag GmbH, München
Translation © Rudolf Řežábek, 2026
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého originálu
SCHAU DER WELT DIREKT IN DIE AUGEN
vydaného v roce 2025 nakladatelstvím Piper Verlag
GmbH
přeložil Rudolf Řežábek
Redakční úprava Jana Pleskotová
Grafická úprava obálky Aneta Cikánová
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2026
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-725-1

„Nikdy nevěš hlavu. Vždy ji drž vzhůru.

Hled' světu zpříma do očí.“

Helen Kellerová

*Všem dětem se sluchovým postižením,
které mi během mé práce otevřely oči
a ukázaly, jaký je jejich svět.*

Prolog

Brewster, Massachusetts
srpen 1886

Nesnášela, když jí pálily oči a slzely tak, že je musela zavřít. Pak už neviděla moře, obzor ani bílé zpěněné hřebeny vln. Anne zaryla prsty u nohou hluboko do jemného písku, vnímala, naslouchala. Stále ještě dokázala cítit, čichat a slyšet lépe než většina ostatních lidí. Když se svět ponořil do tmy, vibroval směsicí vůní, pocitů a zvuků.

Se zavřenýma očima vyndala z tašky tmavé brýle a váhavě zvedla víčka. Rozmazané obrysy pomalu získávaly konkrétní tvary. Před ní se rozkládal Cape Cod, malý poloostrov jižně od Bostonu, se širokými bílými písečnými plážemi a půvabnými dřevěnými domky, z nichž na Anne dýchal pocit bezpečí.

Doktor Bradford ji před čtyřmi lety vysvobodil z temnoty a otevřel jí nový svět. Mezitím Anne dokončila studium na Perkinsově škole pro nevidomé. Za sebou měla také sedm očních operací, ta poslední proběhla teprve před několika týdny. Ale co bude dál?

Anne měla strach – a byla rozhněvaná, protože byla jiná. Patřila k nejlepším ve škole, učení jí šlo snadno. Ale co to vlastně znamenalo? V uzavřeném ústavu pro nevidomé bylo snadné vynikat, protože konkurence tam byla omezená. Teď jí čekal skutečný svět, drsná realita, která k její slabozrakosti nebude shovívavá. Nemohla vykonávat žádnou práci, k níž potřebovala oči. Viděla sice barvy, tvary i lidi, ale ke čtení potřebovala lampu a lupu a při delší četbě jí oči začaly slzet.

Práce umývačky nádobí nebo služebné by jistě byla jednou z možností, ale Anne si ani při nejlepší vůli nedokázala představit, že by celý život myla nádobí nebo vedla domácnost nějaké rodině.

Nejraději by studovala na univerzitě. Jenže kromě toho, že na Bostonské univerzitě bylo zapsáno jen několik žen, si studium vůbec nemohla dovolit. Neměla nic – peníze, domov, majetek, dokonce ani rodiče. K lidem, kteří jí byli nejbližší, patřili ředitel Michael Anagnos a paní Hopkinsová, správkyně domku v areálu Perkinsovy školy, kde Anne bydlela.

Stoupala po klikaté stezce k letnímu domku, cítila hebký písek pod bosýma nohama a jemný vítr, který byl teplý a slaný. Milovala toto místo, klid, který vyzařovalo, pocit svobody, když se dívala na moře. Paní Hopkinsová ji během prázdnin už potřetí vzala do svého letního domku v Brewsteru na Cape Codu. Pryč z města, daleko od ruchu, hluku a shonu.

Nyní stála paní Hopkinsová na terase, rozhlížela se po dívce a zamávala, když ji konečně spatřila.

„Annie! Mám pro tebe dopis od ředitele Anagnose!“ zavolala na ni.

Anne zrychlila a vyběhla po dřevěných schodech, přičemž je zdolávala po dvou najednou.

„Jde o nějakou práci?“ zeptala se zadýchaně.

„Myslím, že ano, ale přečti si to sama!“

Anne dopis převzala, zamířila do prvního patra a lehla si na postel. Tříkrát se zhluboka nadechla, aby zkrotila nervozitu. Pak roztrhla obálku, zapálila petrolejovou lampu, vytáhla z tašky lupu a začala číst.

Má drahá Annie,

prosím, pečlivě si přečti přiložený dopis a co nejdříve mi dej vědět, jestli chceš nabídku rodiny Kellerových z Alabamy přijmout. Šestiletá hluchoslepá Helen potřebuje

guvernanku. Bohužel nemám žádné další informace kromě těch, které jsou v dopise od jejího otce, který Ti rovněž přikládám. Pokud se však rozhodneš nabídku přijmout, nebude problém zjistit více podrobností.

S upřímnými pozdravy pro paní Hopkinsovou

*Tvůj přítel
Michael Anagnos*

Anne si zběžně přečetla přiložený dopis od Arthura Kellera z Alabamy. Řádky otce malé Helen zněly zoufale. Anne se podívala z okna, kde v záplavě tmavě oranžové barvy zapadalo slunce. A tam to bylo, její posláním, které tak dlouho hledala. Cítila to, věděla to v okamžiku, kdy dopis dočetla. Jejím úkolem je vyučovat Helen Kellerovou.

Během večeře se Anne bezmyšlenkovitě štourala v jídle a mlčela, dokud ticho nakonec nepřerušila paní Hopkinsová.

„Tak už povídej, Annie! Co stálo v tom dopise?“

„Pan Anagnos mi nabídl místo učitelky. U jedné hluchoslepé dívky. Jmenuje se Helen.“

Obličej paní Hopkinsové se rozzářil. Posadila se naproti Anne a vzala ji za ruce.

„To je přece skvělé! Kde? Na Perkinsově škole?“

„Ne, v Alabamě.“

„To je ale dost daleko,“ poznamenala paní Hopkinsová.

„Už teď mám strach z cesty do Alabamy,“ přiznala Anne. „Nikdy jsem neopustila Massachusetts a vůbec netuším, jak to na jihu vypadá.“

„Chceš tu práci opravdu přijmout?“

Anne přikývla. „To dítě mě potřebuje. Cítím to. A přesně tohle chci dělat. Mohla bych pracovat jako učitelka, paní Hopkinsová!“

„Tak do toho! Uvidíš, zvládneš to. Tahle výzva tě posílí. Jestli to někdo dokáže, pak ty, moje milé děvče.“

Anne stiskla ruku paní Hopkinsové. Nedokázala slovy vyjádřit, jak moc pro ni znamenalo, že tahle žena v ni tak neochvějně věří.

„Dlouho vás neuvidím, paní Hopkinsová. Tam nebudu mít nikoho. Všechno bude cizí, a přesto...“

„Přesto?“

„Přesto věřím, že jsem pro tu úlohu ta pravá.“

„Já jsem o tom dokonce naprosto přesvědčená, Annie. Tak cílevědomé děvče, jako jsi ty, by pro tuhle práci nikde nenašli.“

Po probdělé noci se Anne rozhodla nabídku z Alabamy přijmout. Napsala řediteli Anagnosovi a požádala o několik měsíců na přípravu. Brzy dorazila jeho odpověď: rodina malé Helen ji očekává až v březnu, takže Anne měla do odjezdu do Alabamy více než půl roku času.

Následující dny věnovala loučení s Cape Codem. Při balení kufru se jí znovu a znovu draly do očí slzy. Bojovala se strachem z neznámého, které ji čekalo. Paní Hopkinsová ji doprovodila na nádraží, objala a slíbila, že za ní brzy přijede do Bostonu.

Anne stála před Perkinsovou školou a pozorovala starou budovu obklopenou vysokými stromy, jejichž zbarvené listí zářilo v zapadajícím slunci. Do hrudi se jí vkrádal hřejivý pocit. Tady byla doma. Vzápětí ji však přemohly smutek a bolest z blížícího se loučení. To jediné skutečné domovské místo, které kdy měla, bude muset opustit.

Vstoupila do hlavní budovy, v níž by se dokázala jistě pohybovat i poslepu. Zvenčí doléhal známý zvuk projíždějících koňských povozů a ještě uvnitř cítila vůni růžových keřů, které se pnuly po zdech domu.

Když stoupala po schodech do horního patra, přemýšlela, jak asi bude vypadat její život v Alabamě. Tam bude odkázána jen sama na sebe a zodpovědná za hluchoslepé

děvčátko. Anne věděla, co znamená být slepá; uměla číst i psát Braillovým písmem, znala prstovou abecedu pro hluchoněmé. Ale bude to stačit, aby tomu dítěti pomohla? Aby ho vyvedla z izolace?

Anne se posadila k oknu a zadívala se ven. Věděla, že potřebuje pomoc. Její pohled spočinul na bílém houpacím křesle u okna v přízemí. Patřilo Lauře Bridgmanové, starší hluchoslepé ženě, která už desítky let žila v Perkinsově škole. Často tam sedávala a vyšívala. Anne se rozhodla za ní zajít a promluvit si s ní o svém záměru.

Vstala a seběhla po schodech. Dole se otevřelo několik dveří a proti ní vyběhlo pár mladších dívek, které ji okamžitě obklopily. S vrstevnicemi si Anne ve škole nikdy příliš nerozuměla – rozdíl mezi ní a bohatými studentkami byly příliš velké. Ale pro nejmladší, které často trápil stesk po domově a strach, se s oblibou stavěla do role starší sestry. Teď k ní ty dívky přiběhly, tahaly ji za ruce a objímaly.

„Už jsme slyšely, že z tebe bude učitelka,“ upozornila malá Susan, nahmátla Anneinu ruku a stiskla ji. „Ale to dítě, které máš učit, bydlí tak daleko. Je to opravdu víc než tisíc mil?“

„Ano, Alabama je velmi daleko, na jihu Spojených států.“

„Jaké to tam je?“ zeptala se jiná žákyně.

„To nevím,“ odpověděla Anne. „Ale určitě je tam tepleji než u nás. A lidé žijí na venkově, ve velkých vilách. Prý je tam spousta bavlníkových plantáží.“

Anne také slyšela, že lidé na Jihu jsou prý zaostalejší a stále litují zrušení otroctví. To si však nechala pro sebe, stejně jako svůj strach a nejistotu.

„Zůstanu tu až do března,“ pokračovala. „Ty měsíce budu potřebovat, abych se učila a připravila. Takže máme ještě spoustu času být spolu. Teď ale musím za Laurou. Je ve svém pokoji?“

Dívky přikývly. Anne je uklidnila, že si promluví později, a zamířila přímo do Lauřina pokoje.

Starší žena seděla v houpacím křesle u okna. Měla na sobě vysoko zapnuté černé šaty, tmavé vlasy přísně rozdělené pěšinkou a stažené do uzlu. Jako obvykle si nasadila černé brýle, které zakrývaly oči upřené do prázdna. Anne dupnutím ohlásila svůj příchod. Laura zvedla hlavu a otočila se k ní. Potom natáhla ruku a Anne k ní přistoupila.

„To jsem já, Anne,“ hláskovala jí do dlaně. Laura nejspíš už dávno věděla, kdo před ní stojí, protože ji poznala podle kroků i podle toho, jak na sebe vždy upozorňovala.

Lauřiny prsty se rozběhly neuvěřitelnou rychlostí. „Budeš učitelkou, já už to vím,“ sdělila jí.

Anne jí rozuměla bez potíží. Prstovou abecedu pro hluchoslepé, hláskovanou do dlaně, se naučila už jako dítě a mezitím ji dovedla k dokonalosti. Všichni ve škole ji ovládali, protože jinak se s Laurou dorozumět nedalo. Anne to však uměla nejlépe ze všech. Některá slova se vyjadřovala krátkým pohybem, tahem či jemným stiskem, většinu však bylo třeba skládat písmeno po písmenu. Když Laura „mluvila“ rychle, působilo to na dlani jako třepotání motýlích křídel.

Anne zkoumala Lauřinu tvář a přemýšlela, jestli má z její nové práce radost. Nikdy ji neviděla upřímně se smát. Vždy z ní vyzařovalo jen ovládnání, přísnost, kázeň. Od chvíle, kdy Anne začala vidět, mezi nimi cítila odstup, který dřív neexistoval.

„Musíš toho tu dívku hodně naučit,“ hláskovala Laura dál. „Pro ni je svět temný a němý.“

„Doufám, že to zvládnou.“

„Bude se zlobit. Hodně zlobit. Já jsem tehdy taky byla vzteklá.“

„Já vím,“ odpověděla Anne. Znala vyprávění o vzdorovité a hněvivé Lauře, která přišla do Perkinsovy školy už jako malé dítě. „Ale já už nejsem slepá. Vidím a dobře se připravím.“

„Samotné vidění ti nepomůže,“ hláskovala Laura. „Doktor Howe všechno zaznamenal. Byl chytrý, studoval a mnoho let pracoval s nevidomými dětmi. Pak jsem přišla já.“

Anne stáhla ruku. V každém slově, které Laura hláskovala, cítila nejistotu – zda ve svých dvaceti letech dokáže zvládnout úkol, se kterým se tehdy potýkal i zkušený doktor Howe. On pronikl k Lauře, otevřel jí bránu k řeči. Díky tomu se stal uznávanou autoritou, obdivovanou a oslavovanou.

„Kde jsou ty záznamy?“ zeptala se Anne.

„Ředitelství ústavu ti je jistě poskytne,“ odpověděla Laura.

Anne poděkovala a zamířila do svého pokoje. Pocítila vzrušující opojení a hned začala psát dopis představenstvu ústavu, v němž žádala o všechny zprávy a záznamy doktora Howea.

O několik dní později dorazily veškeré materiály. Byly to desítky ručně psaných poznámek, knihy, kresby, dokonce i fotografie. Když Anne listovala záznamy, měla dojem, že je to nad její síly. Studium všech dokumentů jí zabere dny i týdny a pro její bolavé oči to bude utrpení. Přesto zvítězila zvědavost.

Začala se základy pedagogiky a nejdůležitější poznatky si zapisovala do sešitu. Četla celé hodiny, dělala si poznámky, sbírala materiály a vyrývala písmena a slova do kartonových karet, až ji oči bolely tak, že jí paní Hopkinsová musela přikládat chladivé obklady z heřmánku.

„Musíš odpočívat, Annie! Oči máš ještě citlivé. Nepřepínej je, jinak z té nové práce nic nebude!“

„Já se ale musím co nejlépe připravit. Tam budu úplně sama a musím mít s sebou všechno potřebné.“

Paní Hopkinsová vyměnila obklady. „Pro dnešek to už stačí. Je deset hodin večer. Čteš a studuješ od brzkého rána.“

„U Laury nikdy nepoužíval Braillovo písmo. Věděla jste to, paní Hopkinsová?“

„Kdo?“

„Doktor Howe.“

„Nikdy jsem se s ním nesetkala. Prý byl tvrdohlavý, ale také chytrý a vytrvalý.“

„To určitě... a zkušený. Začal s vystouplými písmeny, která Laura mohla nahmatat, a připevnil je na předměty. Podle jeho zpráv jí však trvalo měsíce, než pochopila, že písmena něco znamenají. Ještě se jí zeptám.“

„Vyprávěj mi víc o dívce, kterou budeš učit,“ požádala paní Hopkinsová. „Co víš o jejích rodičích?“

„Rodina je asi dost majetná. A mám pocit, že Kellerovi jsou velmi láskyplní rodiče.“

Paní Hopkinsová zamyšleně přikývla. „Je dobře, že se rodiče o dítě starají. Každá opora se ti bude hodit.“

„Rodina si určitě všimne, že jsem nezkušená.“

„To vůbec nevadí, Annie. Ocení tvou laskavou a otevřenou povahu a rychle si tě zamilují. Stejně jako jsem si tě kdysi zamilovala já!“

Ani slovem nezmínila vzdorovitost a špatné chování, které Anne předvedla při svém příchodu k paní Hopkinsové. Ta v ni věřila, důvěřovala jí, když byla opuštěná a osamělá. Jako jediná pochopila, že klíčem k Anneině „vězení“ je náklonnost.

Boston, Massachusetts únor 1887

Anne vyndala z tašky ruční zrcátko. Tmavě hnědé vlasy měla stažené do pevného uzlu. S tímto účesem měla vypadat starší, alespoň v to doufala. Pořád ji totiž přepadaly pochybnosti, zda není příliš mladá na tak velký úkol.

Zrcátko schovala a chvíli hleděla z vlaku na krajinu, která byla doposud její domovinou. Za oknem ji mýjely okrajové části Bostonu. Šeď města pozvolna ustupovala a nahrazovaly ji zasněžené louky a pole. Anne zavřela oči a opřela se o okno, cítila vibrace vlaku, jemné houpání, studené sklo na čele, slyšela pravidelné klapání kol na kolejích, vnímala

ostatní cestující kolem sebe – květinovou vůni parfémů i pronikavý pach práce.

Někdo se jí lehce dotkl na rameni a chtěl vidět jízdenku. Anne otevřela oči, sáhla do tašky a podala průvodčímu lístek.

„Alabama? To je dlouhá cesta pro mladou dámu,“ poznamenal muž přátelsky. „Co vás vede tak daleko na jih, slečno?“

„Budu tam pracovat jako učitelka,“ vysvětlila. Oči jí začaly pálit a slzet, takže je znovu zavřela.

„Není něco v pořádku, slečno?“

„Děkuji, nic se neděje.“

Osušila si zarudlé oči a převzala označenou jízdenku. Když průvodčí odešel, znovu se obrátila k oknu a zadívala se ven. Bílá sněhová pokrývka ji oslňovala. Její pohled spočinul na holých stromech a ojedinělých lidech, kteří zabalení do kabátů, šál a čepic seděli na povozech tažených koňmi.

První cesta, na kterou Anne vyrazila zcela sama, ji vedla rovnou do jiného státu. Při pomyšlení na daleké putování, které ji odvádělo z rodného Massachusetts, se jí trochu sevřel žaludek.

Aby se rozptýlila, vytáhla zprávy doktora Howea, lupu a vlastní poznámky a začala číst. Práce uplynulých měsíců si však vybrala svou daň – její oči potřebovaly po operaci více času na odpočinek, který neměla. Světlo ve vlaku bylo příliš slabé na čtení a cítila, že ji lidé kolem pozorovali, když držela text tak blízko očí. Pravděpodobně nabízela zvláštní podívanou pro ty, kteří neměli zkušenost se zrakovým postižením.

Brzy to vzdala, opřela se a snažila se dýchat klidně a rovnoměrně. Je přece dobře připravená na nový život, pokoušela se sama uklidnit. Přesto se znovu dostavily pochybnosti. Cizí kraj, spousta neznámých lidí, nový domov. Kellerovi byli bohatí. Jaké to asi je být bohatý? Jak se žije, když má člověk všechno? Jak se takový jedinec chová?

Anne to nevěděla. Vlastně o světě kolem sebe skoro nic nevěděla. Co si jen myslela, když tu práci přijímala?

Po několika hodinách se přiblížili k New Yorku. Město leželo pod obrovským oblakem páry a kouře a domy se tyčily tak vysoko, že Anne měla pocit, jako by se dotýkaly mraků. Jeli dlouho městským územím, než vlak dorazil na nádraží a zastavil se skřípěním pod obrovskou klenbou ze železa a skla. Anne vystoupila a rozhlédla se. Hluk, tlačence, pachy. Pevně svírala kufr, pod pravou paží držela kabelku přitisknutou k sobě. New York je moloch, varoval ji ředitel Anagnos. Velký, hlučný, špinavý a nebezpečný. Měla si dávat pozor a v žádném případě neopouštět nádraží.

„Slečno, můžu vám pomoci?“

Průvodčí ani nečekal na její odpověď, vzal jí kufr a nabídl rámě.

„Musíte přejít na nástupiště číslo pět. Zavedu vás tam. Nádraží v New Yorku může být výzvou.“

„To je od vás opravdu milé,“ odpověděla a následovala ho davem.

Nádražní budova byla impozantní, téměř připomínala zámek. Anne věděla, že New York je obrovské město, ale to, co se tu odehrávalo, předčilo všechna její očekávání. Ve vzduchu se mísil pach koňského trusu, opečených párků, kouře z doutníků a potu. Průvodčí ji doprovodil k nástupišti a prohodil pár slov s kolegou, který převzal její kufr a dovedl ji až do jejího vagónu.

„Odjíždíme až za čtyřicet minut, slečno, ale můžete se už posadit.“

„Děkuji vám,“ řekla Anne, usadila se a nechala myšlenky volně plynout. Na třídní cestě do cílového místa ji po Connecticutu a New Yorku čekaly ještě státy Pensylvánie, Maryland, Virginie a Tennessee. Měla před sebou dlouhou cestu.

Vtom se ozval pronikavý hvizd. Lokomotiva se s funěním a syčením rozjela a nechala za sebou životem tepající New York. Ploché, nekonečné roviny se střídaly s hornatou krajinou, města s vesnicemi, v dálce se rýsovaly zasněžené vrcholky hor, stále dál od pobřeží, stále hlouběji na jih.

Míjely hodiny, noci, dny. Anne spala vždy jen krátce a pokaždé se probudila zneklidněná zmatenými sny. Zima se postupně měnila v probouzející se jaro. Sníh i led mizely, na stromech se objevovaly pupeny a tráva se začínala zelenat.

A zatímco se vlak přibližoval k cíli, Anne si v duchu představovala, jak asi Helen Kellerová vypadá. Ze všeho nejmíc jí však zajímalo, co se odehrává v nitru toho malého děvčete. Helenin otec ve svých dopisech působil hodně zoufale.

Byla by tak hezká, jen kdyby tu nebyly ty oči. Anne si už nepamatovala, kdo tu větu tehdy pronesl, ale nikdy na ni nezapomněla. Po celý život jí lidé posuzovali pouze podle její slabozrakosti. Pro svět byla jen bezmocné, slepé děvče, kterému měly zůstat dveře do světa navždy zavřené. Ach, dokázala si velmi dobře představit, jak se malá Helen cítí. Úplně stejně, jako se kdysi cítila ona sama.

Feeding Hills, Massachusetts červen 1871

Ane vlekla do domu konvici s mlékem, naslouchala a opatrně se posouvala vpřed. Na slunci se dokázala orientovat, rozeznala obrysy, našla cestu ke stáji či na dvůr. Jakmile však vstoupila do světnice, vše se ponořilo do tmy. „Mami!“

Zastavila se a čekala. Do nosu jí udeřil pach vychladlých sazí, pronikavý zápach masti, kterou matka používala, a bylin, jež visely nad kamny, aby se usušily. Pomalu nesla

těžkou nádobu dál, klopýtla – a upadla. Ozvalo se zařinčení a mléko se rozlilo po dřevěné podlaze.

„Ty budižkničemu!“

To byl vzteklý hlas jejího otce. Slyšela, že postavil konvici, cítila jeho dech nasáklý alkoholem, pach potu. Anne se instinktivně skrčila. Udeřil ji klouby pěsti do týla.

„Podívej se na to!“ popadl dceru za zátylek a přitiskl jí hlavu k podlaze. „Kdo mi to zaplatí? No kdo, ptám se tě? Mám s tebou jen samé mrzutosti.“

Ozvaly se šouravé kroky. To byla matka – Anne ji poznala podle chůze, i ve tmě. Už léta potřebovala berle. Od té doby, co do ní otec tehdy v návalu vzteku vrazil tak prudce, že narazila na kamna, která se převrhla a zavalila ji.

„Co se děje?“ zeptala se matka.

„Podívej se na to!“

„Neudělala to schválně. Je jí přece teprve pět.“

Matka vzala Anne za paži a pomohla jí na nohy.

„Uklidíš to, slyšíš? A potom pomůžesh matce!“ zaječel otec a vyšel ze světnice. Dveře se za ním prudce zabouchly.

Ticho přineslo úlevu. Dech matky, její drsné ruce na dceřině kůži, vůně opražené cibule a mýdla. Anne slyšela, jak matka tiše pláče. Teprve nedávno se zotavila z poslední nemoci. Pořád měla horečky, kašel, byla slabá. Co si Anne pamatovala, matka byla pořád churavá – sedávala mezi polštáři v křesle nebo ležela v posteli. Sousedé říkali, že je bledá a vyhublá a že už nezvládá domácnost. Příbuzní občas přišli pomoci s praním, vařením nebo úklidem, ale ne každý den.

„Jak se ti to stalo? Vždyť pro mléko chodíš do chlěva každý den.“

„Už skoro nic nevidím, mami. V domě je příliš tma.“

Matka ji odvedla k oknu a zvedla jí bradu. Anne měla oči slepené a zanícené, víčka pokrytá strupy. Matka jí je opatrně nadzvedla.

„Jsou celé zakalené.“

„A bolí!“ postěžovala si Anne.

Matka namočila hadřík do tekutiny a začala jí oči jemně otírat. „Brzy to přejde. Uvidíš. Gerániová voda dělá zázraky – Miranda to říkala.“

Sousedka Miranda ráda vyprávěla pohádky o vílách, elfech a bezzubé stařeně, která prý žije v temných lesích v Irsku.

Anne odstrčila matčinu ruku. „Odkud to může Miranda vědět?“ zamumlala.

Anne měla oči každé ráno spleené a usazené. Muškátová voda nepomáhala. Brzy ji oči tak pálily, že je držela zavřené téměř celý den.

„Musíme ji vzít k lékaři, Thomasi,“ navrhla matka při večeři.

Anne slyšela cinkání lžice a věděla, že naproti ní sedí roční Mary, kterou matka krmila kaší. Dvouletý Jimmie s mlaskáním cumlal bramboru. A pak tu byla ještě Ellen, tříletá, stejně jako matka stále nemocná a horečnatá. Ležela na matraci v koutě a spala. Anne slyšela její těžký, sípavý dech.

„K lékaři? A kdo to zaplatí?“ odsekl otec. „Zbláznila ses, Alice? Kvůli zánětu očí! Směšné!“

„Annie mi nemůže pomáhat, když nic nevidí, a sama to nezvládnou.“

Otcova pěst dopadla na stůl s takovou silou, že Anne nadskočila a sklopila hlavu ještě níž nad talíř.

„Copak tu už nikdo není schopný přiložit ruku k dílu? Všichni jste nemocní a chromí, jak se zdá!“

Anne pevně sevřela rty. Chudák Jimmie. Její malý bratr byl tak hodný chlapec. Pamatovala si jeho tmavě hnědé vlasy a bystré oči. Nikdo nevěděl, proč má špatně vyvinutý kyčel, odkud se ta nemoc vzala. Lékař mluvil o kostní tuberkulóze a nabídl otci pomoc. Ten však odmítl – prý by léčba stála příliš mnoho. Díky berličkám, které mu lékař tehdy

vyrobil, se Jimmie dokázal pohybovat překvapivě obratně a byl přitom mnohem rychlejší než matka.

„A co když se Anneiny oči nezlepší?“ zeptala se matka.

„No tak se nedá nic dělat!“

Anne slyšela, jak otec nalil slivovici do sklenice, vypil ji a s hlučným cinknutím postavil na stůl. Pak vstal a zamířil do malé ložnice. Narazil do stolu, do skříně, zakopl. Jako každý den vypil příliš mnoho slivovice i cideru a nemohl uvažovat jasně. Annie se ho bála, když byl opilý. Pil domácí kořalku, která páčila na patře a otupovala mysl. Matka říkala, že si tak alkoholovým opojením zkrášluje nuzný život, na který si často stěžoval. Těžké to však bylo pro všechny Iry, kteří pracovali na farmě Taylorových ve Feeding Hillsu.

Když otec vyspával opilost nebo pracoval na poli, panoval v domě klid, který Anne milovala. Matka jim pak vyprávěla příběhy z Irska, látala přitom ponožky a někdy jim zpívala lidovou píseň. V těch chvílích bylo všechno v pořádku.

Ani za tři týdny po nehodě s konvicí mléka se Anneiným očím neulevilo. Po světlici se šourala s nataženými rukama, byla nemotorná a vyděšená. Jednoho rána oblékla matka Anne do čistých bavlněných šatů, zastříhla jí nehty, umyla obličej a učesala vlasy. Nepoddajné, zacuchané lokny se zachytily v hřebenu a Anne bolestí vykřikla, ale matka ji napomenula, aby byla potichu. Spletla dva pevné copánky a přikázala jí about boty, které jinak nosila jen v létě do kostela. Dnes byl však výjimečný den – půjde se svou tetou Ellen, otcovou sestrou, do města.

Ve Feeding Hillsu se to jen hemžilo příbuznými rodiny Sullivanů z Limericku: byli tu nejen otcovi bratři John a Dan, ale také jeho sestra Ellen a nespočet bratranců.

Poté, co si teta Ellen prohlédla Anne ze všech stran, vzala ji za ruku a vyrazily do Springfieldu. Cesta pěšky trvala dvě hodiny. Dívka se pevně držela tety za ruku a klopýtala přes

kameny a kořeny. Občas se jí vytrhla a vztekle zadupala. „Ne tak rychle!“

„Nemám na to celý den,“ odvětila netrpělivě teta Ellen. „Buď se budeš patřičně chovat, nebo se vrátíme a tvoje oči zůstanou takové, jaké jsou.“

Potom Anne ucítila pod chodidly dlažební kostky. Došly do města. Vzduch voněl jinak – po splascích a spáleném uhlí. A bylo tu hlučno. Kola kočárů duněla po ulici a kolem nich se ozývaly kroky mnoha lidí.

Vstoupily do ordinace, kde to vonělo čistotou. Po čistících prostředcích, něčem ostrém a po čerstvě uvařené kávě. Anne si s tetou sedla a čekala, až je zavolají. Lékař měl příjemný, hluboký hlas a drsné ruce. Bez komentáře převzal košík s vlnou a sýr, který Ellen přinesla místo peněz.

„Tak, malá slečno, podíváme se, co ti je.“

Lékař posadil Anne na židli, přisunul ji k přístroji a svítil jí do očí. Přitom si pro sebe něco zabrumlal, zvedl jí víčka a znovu brumlal. Pak požádal Anne a její tetu, aby si sedly k jeho psacímu stolu.

„Paní Sullivanová, Anne má zjizvenou rohovku.“

„Co to znamená, pane doktore?“ zeptala se.

„Kdysi patrně prodělala bakteriální infekci očí, onemocnění se nazývá trachom. Ale měla jste sem přijít mnohem dříve. Už jí nemohu pomoci. Tyto kapky sice zmírní bolest, ale z větší části přišla o zrak.“

„Je slepá?“

„Ne, ještě ne. Ale ve srovnání se zdravým dítětem vidí jen asi dvacet procent a časem už nebude vidět vůbec nic.“

Anne nahmatala tetinu ruku. Nerozuměla téměř ničemu, co lékař řekl, jen slovo „slepá“ jí proniklo do vědomí a vzбудilo strach.

„Copak neexistuje vůbec žádná pomoc?“ zeptala se teta.

„Samozřejmě že by šlo oči operovat. Takový zákrok je však nákladný a neexistuje záruka uzdravení,“ odpověděl lékař.

Anne si promnula oči.

„Nemni si je, Annie!“ napomenula ji teta.

„Udržujte oči čisté a dávejte jí ty kapky,“ nařídil lékař.
„Více bohužel nemohu udělat.“

Krátce poté stály Anne a její teta opět před ordinací. Ellen mlčky vedla neteř a za několik minut zastavila.

„Kde jsme, teto?“

Ellen neodpověděla, ale zavedla ji do budovy. Anne si hned uvědomila, že jde o kostel. Bylo tu chladno, vonělo to po kadidlu a včelím vosku. Teta ji posadila do lavice a poklekla. Anne slyšela, jak se tiše modlí. Čas, který její teta strávila kleče v kostele, připadal Anne nekonečný. Zvedla pohled k oknům, opatrně otevřela oči a rozeznala barevné skvrny, světlo za mléčným závojem. Pak zaslechla blížící se kroky.

„Ellen Sullivanová? Z Feeding Hillsu?“ zeptal se mužský hlas.

„Otec Geoffrey!“ odpověděla teta Ellen radostně.

„Promiňte, jestli vás ruším při modlitbách. Co vás přivádí sem, tak daleko od vašeho domova, drahá?“

Teta Ellen vyprávěla o oční chorobě, návštěvě lékaře i nemoci své švagrové.

„Proč Bůh trestá Alice hned třemi nemocnými dětmi?“ zeptala se. „Moje švagrová je zbožná, chodí v neděli do kostela a každý večer se modlí.“

Kněz si sedl vedle ní a pohladil Anne po hlavě. Dívka seděla v lavici se sklopenou hlavou a poslouchala.

„Možná existuje řešení,“ usoudil nakonec kněz. „Nemocnice ve Springfieldu občas provádí bezplatné operace pro sociálně potřebné. Přimluvím se tam za Anne.“

O tři týdny později doprovodil otec Geoffrey Anne na kliniku ve Springfieldu. Oznámil rodině s neskrývaným nadšením, že operace byla schválena. Anne úplně nechápala, co to pro ni znamená. Ještě nikdy nebyla v nemocnici a slovo

„operace“ pro ni bylo cizí. Cítila ovšem, že se děje něco velkého – a ne zcela bezpečného.

Matka měla opět horečku, už několik dní ležela v posteli a vykašlávala hustý hlen. Teta Ellen neměla čas, protože se musela starat o vlastní děti. Anne tedy byla nucena jet s knězem sama.

Klinika byla obrovská a vzbuzovala strach. Spousta chodeb, pokojů, cizích lidí. Vonělo to tam stejně jako v ordinaci. Muži Anne vyšetřovali pohmatem, sahali jí na obličej, kapali jí do očí pálivou tekutinu, o něčem se dohadovali. Nakonec ji připravili na zákrok. Lékař jí vysvětlil, že ji uspí a oči ošetří kokainem – zcela novou vymožeností medicíny. Otec Geoffrey vypadal spokojeně, a tak Anne všechno tiše snášela, až se nakonec propadla do hlubokého, bezesného spánku.

Když se probudila, měla oči ovázané. U jejího lůžka stál otec Geoffrey, tiše k ní promlouval a uklidňoval ji, přitom ji držel za ruku.

„Byla jsi velmi statečná, děvče. Zítra tě odvezu zpátky k rodičům. Pamatuj, že se musíš každý večer modlit a děkovat Bohu za tento dar, pak bude všechno dobré.“

Anne se každý večer modlila. A měla radost. Konečně zase uvidí, konečně světlo, barvy, obrazy. V duchu si plánovala, co všechno s Jimmiem podnikne, co si prohlédne jako první – ten velký strom za domem, louky a dobytek. A to syté modré nebe, které jí tolik chybělo.

Když jí lékař sundal obvaz z očí, zamrkala. Něco nebylo v pořádku. Stále viděla jako skrze hustý, mléčně zakalený závoj – jenže teď byl ještě hustší. Neviděla žádné barvy, tvary ani lidi. Dokázala rozeznat jen světlo a tmu. Určitě se to brzy zlepší, pomyslela si.

Anne Sullivanová však čekala marně. Operace se nezdařila.

Tuscumbia, Alabama březen 1887

Slunce se už sklánělo k obzoru, když Anne konečně dorazila do cíle. Po mnoha hodinách cesty vlakem s několika přestupy cítila únavu až v kostech. Postupně ze sebe svlékala teplé vlněné oblečení. Fascinovaně hleděla z okna – Alabama byla úplně jiná než její domov. Krajinu tvořily široké pláně a jemně zvlněné kopce, stromy už byly v plném květu.

Vlak konečně vjel na nádraží v Tuscumbii. Anne vystoupila s kufrem na peron a zhluboka se nadechla jarního vzduchu. Voněl po čerstvé zeleni.

„Přeji vám příjemný pobyt, slečno!“ zavolal průvodčí.

Anne mu poděkovala a zamávala na rozloučenou. Když vlak odjížděl, pohlédla na sebe. Ke krku zapnutý kostým a těžké kožené boty byly v tomhle teple nesnesitelné. Nasadila si sluneční brýle a rozhlédla se kolem sebe. Nádraží působilo roztomile – ve srovnání s Bostonem, či dokonce New Yorkem ho tvořila jen dřevěná budova se dvěma bílými lavičkami a červenohnědá tabule s velkým bílým nápisem *Tuscumbia*. Kromě Anne tu nebylo ani živáčka.

Náhlé ticho na ni působilo tísnivě. Posadila se na kufr a čekala. Po několika minutách se k ní přiblížil tmavovlasý mladík ve světlém obleku a s kloboukem na hlavě. Měl úzký, nahoru zatočený knírek. Přes nespornou pohlednost z něj vyzařovala jistá namyšlenost.

„Vítejte! Vy musíte být slečna Sullivanová!“ oslovil ji a zkoumavě si ji prohlížel.

„Ano, to jsem já,“ odpověděla Anne a vstala.

„Máme velkou radost, že jste se vydala takovou dálku. Menuji se James, jsem Helenin nevlastní bratr. Pojďte,

doprovodím vás k vozu. Moje nevlastní matka už vás očekává.“

Vzal jí zavazadlo a vedl nádražní budovou k otevřenému kočáru. Na sedadle čekala paní Kate Kellerová. Měla na sobě bílé, upnuté elegantní šaty a široký klobouk, který stínil tmavé, upravené vlasy. Byla mladá, ne o mnoho starší než Anne, a velmi půvabná.

Anne si vedle ní ve svém prostém, na alabamské teplo příliš hřejivém oblečení připadala až nuzně. Paní Kellerová však ani na okamžik nedala najevo, že by si jejích šatů vůbec všimla. Jakmile oba uviděla, její napjatý výraz se uvolnil. S úsměvem pozvedla ruku na pozdrav.

„Slečno Sullivanová, jaké potěšení! Konečně jste tady! Ani jsme přesně nevěděli, kdy dorazíte, a tak jsme poslední tři dny chodili na nádraží pokaždé, když přijel dálkový vlak ze severu.“

Anne se omluvně pousmála. „To mě moc mrzí. Musela jsem několikrát přestupovat. Byla to opravdu dlouhá cesta.“

James pomohl Anne nastoupit do vozu a naložil její zavazadlo. Paní Kellerová uchopila její ruku a stiskla ji. „O to víc mě těší, že jste konečně dorazila.“

„Měla jste snad pochybnosti, že přijedu?“

„Upřímně řečeno, ano... Bohužel jsme už měli špatné zkušenosti. A vy jste se k nám vydala z takové dálky. To vše kvůli naší malé Helen.“ Pak si Anne pozorněji prohlédla.

„Smím se zeptat, kolik je vám let, slečno Sullivanová?“

„Dvacet,“ odpověděla Anne.

V očích paní Kellerové se na okamžik mihlo cosi jako pochybnost. Anne se raději odvrátila, aby skryla rozpaky.

„Je tu mnohem tepleji než u nás doma,“ poznamenala místo toho.

Teprve když James pobídl koně a Anne ucítila proud vzduchu ve tváři, pocítila opět klid. Míjeli zatravněné pláně, zoraná pole a aleje rozkvetlých stromů. S potěšením

vnímala štěbetání ptáků, zurčení potoka a tlumené drkotání kol po šterkové cestě.

„Tam vzadu je náš dům,“ upozornila ji po chvíli paní Kellerová a ukázala na bílou dřevěnou budovu, která se objevila mezi stromy. Nebyla to žádná velkolepá rezidence, jaké Anne zahlédla během cesty, ale přesto působila honosně – prostorný dům s velkou verandou a upravenou zahradou. Na příjezdové cestě stál vybraně oblečený muž – jistě Helenin otec, pan Arthur Keller. Ředitel Anagnos jí vyprávěl, že jako armádní kapitán je nositel vysokých vyznamenání. Měl šedivý, pečlivě zastřížený plnovous a přísně sčesané vlasy na pěšinku.

Anne znejistěla. Neměla žádné zkušenosti s lidmi z vyšších vrstev, s absolventy slavných univerzit ani s válečnými hrdiny. Přistoupila blíž a potřásla rukou, kterou jí podal. Všimla si, že má laskavé oči. V jeho pohledu zahlédla naději, že právě ona dokáže pomoci. Prohlédl si ji od hlavy k patě, a jestli ho její prostý vzhled překvapil, nedal to nijak znát. Mlčky pohlédl směrem k verandě, kde v osvětleném vchodu nehnutě stálo malé děvčátko. Bylo k nim otočené čelem a objímalo sloupek zábradlí. Bylo zřejmé, že na ně čeká.

„To je Helen?“ zeptala se Anne.

Kapitán přikývl. Anne se k ní vydala, ale všimla si, že děvčátko ztuhlo. Když přišla dost blízko, aby jí viděla do obličeje, zastavila se a zadívala se na ni. Heleniny oči byly prázdné, upíraly pohled do nicoty – přesně tak, jak to Anne znala od nevidomých. Zvedla však nosík, jako by vycítila, že se k ní něco nebo někdo blíží. Kellerovi poslední tři dny jezdili každý den na nádraží. Možná Helen v domě vycítila napětí a očekávání. Na sobě měla ušpiněnou bílou zástěrku, tmavé kudrnaté vlasy byly rozčuchané. Anne se k ní opatrně přiblížila a pozorovala přitom každou její reakci. Jakmile vstoupila na první schod verandy, děvčátko se pohnulo, natáhlo ruce před sebe a vykročilo směrem k ní. Vycítilo Anneinu přítomnost – citlivě, jak to umějí jen slepí. Anne si

sedla vedle ní a trpělivě čekala. Helen ohmatala její tašku, kufr a nakonec i ruku, kterou jí Anne podala. Dítě přičichlo k její kůži, k rukávu kabátu a pak se zarazilo. Neumí ten pach přiřadit, pomyslela si Anne. Helen netrpělivě poklepala na kufr, ohmatala ho a zkoušela otevřít zámek. Potom se na chvíli zastavila, znovu uchopila Anneinu ruku. Ta si ji přiložila k tváři a přikývla. Helen pochopila. Gesta pro „ano“ a „ne“, vyjádřená kývnutím či zavržením hlavy, jí byla dobře známá. Dítě se však vzápětí znovu vrhlo na kufr a rozčileně do něj bušilo.

„Slečno Sullivanová, promiňte, ale Helen...“

„To nevádí! Nechte ji! Je zvědavá, to je dobře.“

Nakonec dívka nechala kufr být a popadla Anneinu kabelku. Otevřela ji a začala z ní vytahovat jednu věc po druhé. Každou si přiložila k ústům a nosu, aby ji prozkoumala, a pak ji bez zájmu odhodila na zem. Nespokojeně znovu sáhla po velkém kufru, který byl skoro stejně velký jako ona. Pokusila se ho zvednout, ale zapotácěla se.

„Ten je na tebe moc těžký, Helen!“ upozornila ji Anne a zavazadlo opět přitáhla k sobě. Děvčátko rozhořčeno zasípalo, začalo se vztekat a mlátit kolem sebe. Přitom zasáhla i Anne a odstrčila ji stranou.

„Ne, Helen!“ zvolala paní Kellerová, popadla dceru za ruku, přiložila si ji k tváři a zavržela hlavou. Pak se obrátila k Anne: „Pojďte, slečno Sullivanová, ukážu vám váš pokoj. Určitě jste po té dlouhé cestě vyčerpaná.“

„To tedy jsem,“ potvrdila Anne a následovala paní Kellerovou a Helen po širokém dřevěném schodišti do patra. Její pokoj byl útulný: skříň, postel, umyvadlo, velké zrcadlo a psací stůl. Na parapetu stály narcisy, jejichž pronikavá vůně naplnila celou místnost.

„Doufám, že se u nás budete cítit dobře. Chtěla byste s námi povečeřet, nebo si raději odpočinout? Naše kuchařka Martha vám může přinést něco později na pokoj,“ nabídla paní Kellerová.

„To by bylo skvělé. Jsem opravdu vyčerpaná,“ odpověděla Anne.

Paní Kellerová přikývla a chystala se k odchodu. Když se však pokusila odvést Helen, dívka dostala další záchvat vzteku. Vytrhla se jí, vrhla se na podlahu a začala ji kolem sebe osahávat, dokud nenahmatala Anneiny boty. Pak se zarazila a začala zkoumat špičky jejích bot a lem šatů. Anne uchopila Helen za ruce a posadila ji na židli.

„Helen tu může zůstat,“ navrhla. „Aspoň se rovnou seznámíme.“

„Jak si přejete, slečno Sullivanová. Viney, Helenina chůva, si pro ni pak přijde.“

Paní Kellerová na ni s nejistým pohledem kývla a odešla. Anne otevřela kufr a vytáhla z něj panenku, kterou jí coby dar poslaly holčičky z Perkinsovy školy. Vložila ji Helen do rukou. Na tváři malé dívky se okamžitě objevil úsměv. Opatrně ohmatávala porcelánovou hlavičku, měkké tělíčko a kudrnaté blond vlásky.

P-A-N-E-N-K-A, hláskovala Anne do dlaně dítěte – a pak znovu: P-A-N-E-N-K-A.

Helen se zarazila. Anne vzala její drobné prsty do své ruky – a skutečně, dívka pohyb zopakovala. P-A-N-E-N-K-A. Anne měla chuť radostí vykřiknout. Helen se učila rychle. Ještě nechápala, co dělá, že existuje jazyk a věci mají jména. Zatím jen napodobovala. Ale je chytrá, pomyslela si Anne a z ramen jí spadla velká tíha. Bez dalšího přemýšlení si pak panenku vzala.

Vtom Helen zaječela, vytrhla jí hračku z rukou a vši silou s ní Anne udeřila do obličeje. Ta vykřikla bolestí a zavrávala dozadu. Jazykem zkoumala vnitřek úst a vyplivla kousek předního zubu.

Do pokoje vběhla vyděšená paní Kellerová.

„Proboha, slečno Sullivanová! Co se stalo?“

Helen se stáhla do kouta, tiskla k sobě panenku a kolébala se dopředu a dozadu.

Anne rozpačitě sáhla po kapesníku a setřela si krev. „Všechno je v pořádku, paní Kellerová. Jen malá nehoda. Nedávala jsem pozor.“

Paní Kellerová zůstala stát nejistě na místě, nakonec ucho-
pila dceru za ruku a odvedla ji z pokoje.

„Je mi to tak líto. Kéž bych jen věděla, co se v ní děje,“ zamumlala. „Pošlu k vám Viney s čistou vodou a několika kapesníky.“

„Helen se ještě neumí jinak vyjádřit, paní Kellerová,“ odpověděla Anne tiše. „Nemůže mluvit, a tak kolem sebe bije. Cítí v sobě hněv, který pramení z jejího nejhlubšího nitra, a chce nám ho dát najevo.“

Paní Kellerová jen lítostivě zavrtěla hlavou. Anne se však zlobila jen na vlastní nepozornost. Helen za nic nemohla.

Anne pozorovala dívku, jak si teď tiše brouká a drží se matčiny sukně. Dovedla se vcítit do jejího zoufalství, nejistoty a podezřívavosti. Dívka sice dokázala chodit, jíst, hmatat a cítit, ale chyběla jí schopnost přiměřeně reagovat na ostatní lidi. Neviděla laskavost v jejich tvářích, ani zoufalství své matky. Den i noc pro ni byly stejně temné. To děvče však mělo silnou vůli. V Helen je něco, co se dere ven, pomyslela si Anne. Uvědomila si, že se jí musí podařit osvobodit bytost, která je v děvčeti uvězněna.

Anne chvíli trvalo, než se po probuzení zorientovala. Zvedla kapesní hodinky k očím. Bylo sedm hodin a ranní slunce už jasně pronikalo oknem jejího pokoje. Pomyslela na šedivá, pošmourná rána v Bostonu, na sníh a chlad. Teď právě všechny dívky v Perkinsově škole sedí u snídaně. Živě si představila cinkání příborů, vzrušené hlasy děvčat v jídelně, jejich smích, klidný hlas vychovatelky. Na okamžik ji přepadl stesk, ale brzy ho potlačila.

Tady panoval nezvyklý klid. Takové ticho, že zřetelně slyšela venku zpěv ptáků. Oblékla se a pohlédla do zrcadla.

Ret ji bolel a byl nateklý. Jazykem přejela po ostrém zubu, pak otevřela ústa a prohlédla si zraněné místo.

Zřejmě podcenila nezkrotnou energii toho dítěte. Anne vyšla na chodbu a zaposlouchala se. Ze sousedního pokoje k ní doléhaly zvuky připomínající zápas – něco spadlo na zem, bylo slyšet něčí zasípání a pak uklidňující hlas ženy. To byla Viney, černošská chůva, kterou poznala už předešlého večera. Anne zamířila k dětskému pokoji, zaklepala, strčila do pootevřených dveří a nahlédla dovnitř. Viney se ze všech sil snažila Helen udržet a rozčesat jí rozčuchané vlasy. Ale čím víc se snažila, tím zuřivější Helen byla. Bila ji pěstmi, tahala za bílý turban, pod kterým měla chůva vyčesané vlasy, škrábala a kousala.

„Viney! Co se děje?“

Chůva sebou trhla a okamžitě pokorně sklonila hlavu.

„Je to těžké, slečno. Helen se tak snadno rozčílí.“

Jako by dívka ta slova slyšela, popadla kartáč a mrštila jím přes pokoj. Minul Anne jen o vlasek.

„Prosím, jděte, slečno Sullivanová! Až s Helen skončím, přivedu ji dolů.“

Anne dveře zase zavřela a sešla po schodech do jídelny. Mezi pozlacenými svícny a cennými obrazy čekala, až se sejde celá rodina. I odtud byl slyšet dětský křik, ale nikdo tomu nevěnoval pozornost. Paní Kellerová uložila mladší dcerku Mildred do kočárku, pohladila ji po tváři a s úsměvem se posadila. Pan Keller četl u stolu noviny, vedle něj seděli James a Simpson, jeho synové z prvního manželství. Ke snídani se dostavila i elegantní dáma, která si Anne měřila kritickým pohledem.

„Slečno Sullivanová, to je sestřenice mého manžela, paní Elisabeth Kellerová,“ vysvětlila paní domu.

Starší dáma svou elegancí Heleninu matku předčila. Její dlouhé šaty byly bohatě zdobené perlami, mašlemi a krajkami. Pozdravila a trochu nejistě prohlédla na Annein nateklý ret a tmavé brýle.

„Takže vy jste ta mladá učitelka, která má naši Helen vyvést z osamocení,“ poznamenala.

„Budu se o to snažit, madam.“

„Co se vám stalo se rtem?“

Helenina matka rozpačitě vstala a rukou ukázala Anne na volnou židli.

„To byla Helen,“ vysvětlila. „Slečno Sullivanová, bolí vás to?“

„To nic není. Ale mohla byste mi prosím doporučit zubaře? Ulomil se mi kousek zubu.“

„Samozřejmě, slečno Sullivanová, postaráme se o to hned po snídani.“

Sestřenice paní Kellerové si ji dál skepticky prohlížela.

Anne si sundala brýle a položila je na stůl.

„Bolí vás oči?“ zeptala se Elisabeth Kellerová.

Anne přikývla. „Teprve nedávno jsem podstoupila operaci, madam. Bez brýlí mi hlavně ostré světlo ještě dělá potíže.“

„Operaci očí?“

Anne ucítila, jak se jí do tváří hrne krev. „Ano. Od pěti do třinácti let jsem byla úplně slepá.“

Kellerovi si vyměnili váhavý pohled.

„Potom jsem prodělala několik operací a od patnácti let vidím. Jen při špatném světle mám problém rozeznat lidi a předměty a na čtení potřebuji lupu.“

„Ve vaší žádosti stálo, že jste sice bývalá žákyně Perkinsovy školy, ale díky několika operacím v dětství jste získala zrak zpět. Jste vůbec schopna pracovat s Helen?“ zeptal se pan Keller.

„Samozřejmě,“ odpověděla Anne a snažila se znít sebevědomě. „Moje zrakové omezení je dokonce výhodou. Vím z vlastní zkušenosti, jak se Helen cítí. Vím, jaké to je být obklopena tmou, z níž nelze uniknout.“

„Nejspíš máte pravdu, slečno Sullivanová,“ zareagoval po krátké odmlce.